

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Corpus Juris Canonici

Gregor <XIII., Papst>

M. DC. LXI. Coloniae Munatianaee, 1661

7 Arguit inferior majorem crimine vinctum.

[urn:nbn:de:hbz:466:1-62953](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:hbz:466:1-62953)

C. X. *Minor non debet accusare majorem.*
 Unde Sylvester Papa in epistola concilio a Romanis.
Clericus adversus excoisitam, excoisita adversus acolythum, acolythus adversus subdiaconum, subdiaconus adversus diaconum, diaconus adversus Presbyterum, Presbyter adversus Episcopum accusationem dare, aut i testimonium ferre non valet.
 i. *Ante testimonium ferre.] Hæc non sunt in originali, neque in alia loci indicat, actus etiam in enumeratione est innotatus: nec enim in concilio, et apud ceteros. Fecit hos gradus in gremio synodi, ut non Presbyter adversus Episcopum, &c.*

C. XI. *De eodem.*
 Item Zepherinus Papa ad Episcopos Siciliæ, epist. 1.
Majorum b quipiam minorum accusationibus non impetatur.
 i. *In originali, quemadmodum et apud Irenæum est, nec summorum quipiam minorum accusationibus impetatur, aut impetatur.*

C. XII. *De eodem.*
 Item Anacleus Papa epistola.
Sententia e Cham filii Noë damnatur, qui suorum Sacerdotum, vel prepositorum culpam producit, seu Cham d. qui patris peccatum non operuit, sed magis deinde monstravit.

C. XIII. *De eodem.*
 Item Eulobus Papa ad Episcopos c. Alexan-
 dria, epist. 2.
Oves s. que pastori suo commissæ sunt, eum nec reprehendere (nisi a recta fide exorbitaverit) debent, nec ullatenus accusare possunt: quia facta pastoris roris gladio feriendi non sunt, quinquam recte g reprehendenda videntur.

C. XIV. *De eodem.*
 Item Anacleus Papa ad Episcopos Italiae, epist. 2.
Licet in accusatione Episcoporum audiendi non sunt, qui oppido eis quidam infesti sunt, & indignum est, ut ab eis accusetur, qui eorum gravitatem nolunt imitari.

C. XV. *De eodem.*
 Item Anacleus Papa ad Episcopos Italiae, epist. 2.
Accusatio si quoque eorum, super qua nos confisimus viris, qui & suspicionibus & sceleribus & probatis debet: quia Dominus sacri sui corporis tractatores noluit, nec calumniari permittit: sed ipse proprio flagello peccantes sacerdotes à templo eiecit. Unde iudicandi non ab humanis, aut prava vitæ hominibus facienda, sed potius ab omnibus fidelibus portanda: Iusto Domino exemplum dante, quando perterritum, & non per alium venientes & cientes eiecit de templo.

Et paulo post. **N**ullus enim (ut reor) invenitur inter nos, qui velit suum servum ab alio quam à se iudicari. Quod si præsumptum fuerit, aut multa ipse indignatione irascitur, aut potius ultionem querit super eum. *Et f. Unde & Dominus per Prophetam 4 inquit: [Qui vos tangit, tangit pupillam oculi mei.] Et paulo post.* **S**i detractores quorumcumque graviter iudicantur, & in perditionis laqueum cadunt b: multo magis laceratores & detractores, atque accusatores memoratorum Dei famulorum, atque persecutores damnantur, & in barathrum (nisi se correxerint, & per eorum facti factionem condignam egerint poenitentiam) indubitanter cadunt, & vindictibus flammis exuruntur. *Et f. c. Hæc & alia periculosa considerantes Apostoli statuerunt, ne facile commoverentur, aut lacerarentur vel acculerentur columæ sanctæ Dei ecclesiæ, quæ Apostoli, & successores eorum non immerito dicuntur. Sed si quis adversus eos, vel ecclesiæ eorum commotus fuerit, aut causis habuerit, prius ad eos recurat charitatis studio, ut familiari colloquio commoiti ea faciant, quæ sananda sunt, & charitative emendent, qui iuste emendanda agnoverint. Si autem aliqui eos præsumptorint, excommunicentur, & minime absolvantur, antequam per satisfactionem (ut iam dictum est) condignam egerint poenitentiam: quoniam injuria eorum ad Christum pertinet, cujus legatione funguntur.*

C. XVI. *De eodem.*
 Item Alexander epist. 2. c. 3.
Sicut quis erga Episcopum, vel actores ecclesiæ quamlibet querelam iustam se habere crediderit, non prius primates, aut alios iudices adeat, quam ipsos, à quibus se laicum aestimat, conveniat familiariter, & non semel, sed sapienter, ut ab eis, aut suam iustitiam accipiat, aut iustam excusationem. *Et f. Si autem secus egerit, ab ipsis & ab aliis communione priveretur, tanquam Apostolorum, Patrumque aliorum contemptor.*

C. XVII. *De eodem.*
 Item Evaristus Papa Episcopi per c. Agrippinum, epist. 2.
Si qui sunt vituperatores, aut accusatores Episcoporum, vel reliquorum sacerdotum, non oportet eos à iudicibus ecclesiæ audiri, antequam eorum discutiatur æstimationis suspicio, vel opinio, qua intentione, qua fide, qua temeritate, qua vita, qua conscientia, quove merito, si pro Deo, aut provana gloria, aut inimicitia, vel odio, aut cupiditate ita præsumpserint, nec ne.

C. XVIII. *De eodem.*
 Item Calixtus Papa ad Episcopos Gallia, epist. 2.
Quarendum e est in iudicio, cuius sit conversationis & fidei is qui accusat, & is qui accusatur, quoniam hi, qui non sunt recte conversationis ac fidei, & quorum vita est accusabilis, & quorum fides, vita, & libertas nescitur, non permittuntur maiores natu accusare. Neque viles persone in eorum recipiantur accusatione.

C. XIX. *De eodem.*
 Item Sixtus Papa II. ad Episcopos Hispania, epist. 2.
Accusatio si Episcoporum non est facile recipienda, dicente i Domino [Non suscipietis vocem

a Ca. 11. c. 13. 23 concil. Maguntino sub Arnulpho c. 12. Palse. l. 5. tit. 1. Burch. l. 1. c. 17. l. 100 p. 5. c. 24. b l. 100 p. 5. c. 24. c l. 100 p. 5. c. 24. d al. primar. e Refertur multu verbu omnia. Anf. l. 3. c. 31. Burch. l. 1. c. 13. Et 144. l. 100 p. 5. c. 24. c. 24. d. 23. f l. 100 p. 5. c. 24. g l. 100 p. 5. c. 24. h l. 100 p. 5. c. 24. i l. 100 p. 5. c. 24. j l. 100 p. 5. c. 24. k l. 100 p. 5. c. 24. l l. 100 p. 5. c. 24. m l. 100 p. 5. c. 24. n l. 100 p. 5. c. 24. o l. 100 p. 5. c. 24. p l. 100 p. 5. c. 24. q l. 100 p. 5. c. 24. r l. 100 p. 5. c. 24. s l. 100 p. 5. c. 24. t l. 100 p. 5. c. 24. u l. 100 p. 5. c. 24. v l. 100 p. 5. c. 24. w l. 100 p. 5. c. 24. x l. 100 p. 5. c. 24. y l. 100 p. 5. c. 24. z l. 100 p. 5. c. 24.

mendacii.] Et Apostolus inquit a adversus Presbyterum inscriptionem non recipiendam absque duobus vel tribus idoneis testibus. Si haec de Presbyteris, vel ceteris fidelibus sunt praevenda, quanto magis de Episcopis?

C. XX. § Pro sola conventionem Episcopi non submoveatur aliquis a communione.

Item ex concilio Aurelianensi primo, c. 2.

SI quis ab Episcopo suo, vel de ecclesia, vel de proprio iure aliquid crediderit repetendum, si nihil con vicium, aut criminosis obijecerit, eum pro sola conventionem a communione ecclesiae non liceat submo veri.

C. XXI. § Quare subditi pralatos suos reprehendere non possunt.

Item Evaristus Papa, epist. 2.

Sunt nonnulli, qui praepositos suos perversè reprehendunt, si vel parum ipsis molesti extiterint.

Ex his omnibus datur intelligi, quod illi ab accusatone remouentur, qui non affectu charitatis, sed pravitate sua altissimi vitam eorum dissimulare & reprehendere querunt. § Quod verò praemissa auctoritatibus criminosis prohibentur ab accusatone pralatorum, testatur Augustinus in lib. Sotiloquorum ita dicens.

C. XXII. § Non omnes subditi, sed criminosis tantum prohibentur accusare pralatos.

Presumant pralati non debere se reprehendi, vel accusari, pro eo, quod canones non eos passim constituunt accusandos. Quod tamen negatur, siis criminosis, cum de reprehendendo veritas ipsa constituat. § [Si male locutus sum, testimonium perhibe de malo, &c.]

Opponitur huic distinctio. Ipsi sacri canones distinguunt, in quo casu pastores sint accusandi a subditis, nisi a fide exorbitaverint. Ecce in quo casu sunt accusandi a subditis, in aliis autem minime.

3 pars. Huic oppositum respondetur sic. Distinctio illa canonum de criminosis & infamis intelligitur: Oves enim criminosa & infames pastores suos accusare, vel reprehendere non possunt, nisi a fide exorbitaverint. Ceterum si a fide exorbitaverint, tamen est labes illius criminosis, quod ad ejus accusatorem, & servum adversus Dominum, & quilibet criminosis & infames, adversus quemlibet admittuntur.

C. XXIII. § Infames & haeretici, homines bonae fame accusare non possunt.

Unde Dionysius Papa ad Severum Episcopum epist. 2.

Alieni d' erroris socium, vel a sui voluntarie propositi tramite recedentem, aut sacris Patrum regulis & constitutionibus non obedientem suscipere non possumus, nec debemus: nec impetere recte credentes, vel sanctorum Patrum sanctionibus obtemperantes permitimus: quia infames omnes esse censemus, qui suam aut Christianam pravancantur legem, aut apostolicam, vel regularem libenter postponunt auctoritatem.

§ In multis vetustis exemplaribus rubrica hujus capituli se habet, Infames accusare possunt haereticos. In aliis vero nonnullis, Infames non possunt accusare catholicos.

C. XXIV. § Christiani accusare, vel in eos testificari non possunt, qui fidem acceptam deseruerunt.

Item ex concilio Toletano IV, c. 63.

Non potest erga homines esse fidelis, qui Deo extiterit infidus. Iudaei ergo, qui dudum Christiani effecti sunt, & nunc Christi fidem pravancati sunt, ad testimonium dicendum admitti non debent, quamvis esse se Christianos annuntient: quia sicut in fide Christi suspecti sunt, ita & in testimonio humano du-

a 1. Timoth. 5. b Ican. 11. c sup. c. ovus. d Infr. 2. 3. g. 4. c. alieni.] in decretis Iulii, cap. 11. Anf. 1. 3. cap. 65. Polyc. lib. 3. tit. 1. c. 100. 3. c. 94.

bii habentur. Infirmitas ergo oportet eorum testimonium, qui in fide facti docebant, nec eis est credendum, qui veritatis a se fidem abiecerunt.

C. XXV. § Haeretici Iudaei vel pagani Christianos accusare non possunt.

Item Cajus Papa fecit Episcopo.

PAGANI, vel haeretici, si ve Iudaei non possunt Christianos accusare, aut vocem eis infamationis inferre.

§ Verba epistola sunt. Primò quidem scias paganos & haereticos non posse Christianos accusare, &c.

In hoc capite decernitur, ut haeretici non impetant testimonium. Unde contra intelligitur, quod haeretici ab haereticis impetari possunt. Item a tramite sui propositi voluntarie recedentes, non possunt impetere servantes limitem sua professionis. Ex hoc datur intelligi, quod recedentes a suo proposito, similiter recedentes criminari possunt. Item non obediens sanctionibus sanctorum Patrum, non possunt accusare obtemperantes sacris constitutionibus. In qua sententia intelligitur, quod inobediens & inobediens accusare licet. Unde generaliter colligitur, quod in accusatone, et qualitas fidei & constantia inter accusantem & accusatum semper consideranda, est, ut qui accusat, vel par, vel superior invenitur.

C. XXVI. § Haeretici haereticum accusare, contra eum testificari possunt.

Item Novellarum constitut. novella 49. in fin.

SI b haereticus contra haereticum litiget, licet cuius eorum haereticum testimonium adducere. Sin autem orthodoxus contra haereticum litiget, pro orthodoxo quidem etiam haeretici testimonium valeat: contra orthodoxum autem solius orthodoxi testimonium valeat. § Orthodoxus autem litigantibus, ad testimonium nulli haereticus pateat aditus.

§ Sed queritur, si flagitiosissimus Catholicus possit contra haereticum de alio crimine, quam de haeresi. Huius qualitas respondetur. In quo haereticus inferior est, videlicet in regula fidei, in eo a malo catholico accusari potest. In quo autem superior fuerit, videlicet in conversatione vitae, in eo a flagitiosissimo converso non potest. § Item quod dicitur, pastores pro suis altibus magis sint tolerandi, quam corrigendi, dupliciter intelligitur, vel quia criminosis tolerandi sunt, & non corrigendi: unde ibi subditum patet pro merito subditorum depravatur vita rectorum. Rectorum ergo merito (Deo permittente) vita rectorum depravatur, ut potius sint tolerandi, quam corrigendi. Vel quia sunt quidam, qui saepe deserunt publici documentis, & crimem, quod invidetur, probare non valent.

C. XXVII. § Quo publicis documentis probati non possunt, toleranda sunt.

De quibus in homilia d. de penitentia, c. 11. Augustinus ait.

PERLUNQUE 1. boni viri propterea sufferunt aliorum peccata, & tacent, quia saepe deserunt publicis documentis, quibus ea, quae ipsi sciunt, iudicibus probare non possunt.

1. § Plerunque] In aliquo versu in codicibus legitur quod: quem admodum & apud Bedam, & in originali, caput non ipsa prorsus verba hic referuntur.

4 pars. De his etiam illud Anacleti intelligitur [sententia e Cham filii Noe damnantur, qui suorum delictorum, vel praepositorum culpam produnt, cum Cham, qui patris pudenda operatus, sed magis deridenda monstravit.]. Hic enim adnotandum subditi non prohibentur ab accusatone, sed a prodicione. Ad est enim prodere, aliud accusare. Prodit, qui non probanda delicta accusat, qui res praesente crimine iudicis offert probatum quod intendit. Cham filius vidit pudenda patris, & ideo per eum intelliguntur, qui cum soli sint confisii criminum suorum pralatorum, atque ideo accusare non possunt, vitam tamen eorum infamant.

a Anf. 1. 3. c. 46. Pann. 1. 4. c. 63. b Apud Iulianum necesse est. Ivo p. 16. c. 131. Pann. 1. 5. c. 25. c sup. ca. non est a phoe. & c. accusatio. d Lsohomso, c. 22. Bedae, Cor. 1. c. sup. ca. c. 11.

...miseri cordem compassionem eorum. Item a per Saulum pralati intelliguntur, & per David subditi. Saul purgans ventrem eos significat, qui malitiam coram conceptam foras in opus producit. Sed in præfatione chlamydis non significatur nisi reprehensio peccati. Per chlamydem enim regis potestas intelligitur. Hanc præcidit, qui pralatum sententia damnationis ferit: quod nulli subditorum licet. Falsis enim pastoris, oris gladio, id est, sententia damnationis si subditi ferienda non sunt. Hinc est quod Hieronymus ait super Marcum de Pontifice, qui scidis vestimenta sua. Scisso vestis, scissionem significat sacerdoti, quod in proximo erat sciendum; & auferendum iudeis. Vel per David significatur, qui nequitiam suorum pralatorum videns, majora eorum peccata contemnit; minima vero & levia, & quasi extremam oram chlamydis præcedentes reprehendere & lacerare satagunt. Vel quia Saul solus divertit in speluncam, in qua David 2. solus latebat. Item super hoc potest intelligi, quod de b. Chamo dicitur, quod solus vidit pendenda patris, qua non cooperuit, sed videnda monstravit. Hæc itaque auctoritate non inhibetur subditi accusare pralatos, si accusabiles fuerint. Item probatur, quod subditi pralatos suos accusare non possunt, etiam si religiosi fuerint. Infames enim sunt eo ipso, quod suorum doctorum vitia reprehendere conantur. Infames etiam sunt (ut canonum tradit auctoritas) omnes, qui in Patres armantur; & qui doctorum suorum vitia reprehendunt, vel accusant. Nullus autem infamis dicitur in accusatione pralatorum esse audiendus, nisi forte fide exorbitaverit, ut supra dictum est. Cum ergo subditi eo ipso, quod in accusationem pralatorum proficiunt, infames efficiantur, infamibus autem copia accusandi denegatur, patet, quod subditi pralatos suos accusare non possunt. Hæc ita respondetur: non omnes pralati pro pralato habentur. Nomen enim non facit Episcopus, sed vita.

¶ Non significatur. In aliquot vetustis exemplaribus legitur, non significatur reprehensio peccati: in aliis vero non nullis, significatur reprehensio peccati.

¶ David solus. Primogenitorum, c. 24. legitur. Post David, & viti ejus in interiore parte speluncæ iestebant.

C. XXVIII. ¶ Quem etas, non tuta seniore facti, graviter est increpandus. Unde Gregorius e. lanario Episcopo scribit, lib. 7. in illis. 2. epist. 1.

Paulus f. dicit [Seniore ne increpaveris.] Sed hæc ejus regula in eo servanda est, cum culpa senioris exemplo suo non trahit ad interitum corda juniorum. Vbi autem senior juvenibus exemplum ad interitum præbet, ibi districta interpretatione ferendus est. Nam scriptum h. est [Laqueus juvenum omnes vos.] & rursus Propheta dicit [Maledictus i puer centum annorum.]

¶ Maledictus puer. In codicibus b. Gregorii partim ista fere modo legitur, partim vero, & peccator: centum annorum maledictus est, quem admodum & apud Joannem Diaconum, & in vulgata, nisi quod habet non est, sed, erit. Septuaginta autem, ut est apud b. Hieronymum, habuerunt; & qui moritur peccator centemarius, maledictus erit.

C. XXX. ¶ Dignitas non facit Episcopum, sed vita. Item Hieronymus ad Heliodorum, epist. 1. de laude vite solitaria.

Non omnes Episcopi sunt Episcopi. Attendis Petrum; sed & Iudam considera. Stephanum suspicis; sed & Nicolaum respice. ¶ Non facit ecclesiastica dignitas Christianum. Cornelius & centurio adhuc ethnicus dono Sancti Spiritus mundatur. Presbyteros Daniel i puer iudicat. ¶ Non est facile stare loco Pauli, tenere gradum Petri, jam cum Christo regnantium. ¶ Infatuatum m. sal ad nihilum prodest, nisi ut proiectur foras, & a portis conculcetur.

...miseri cordem compassionem eorum. Item a per Saulum pralati intelliguntur, & per David subditi. Saul purgans ventrem eos significat, qui malitiam coram conceptam foras in opus producit. Sed in præfatione chlamydis non significatur nisi reprehensio peccati. Per chlamydem enim regis potestas intelligitur. Hanc præcidit, qui pralatum sententia damnationis ferit: quod nulli subditorum licet. Falsis enim pastoris, oris gladio, id est, sententia damnationis si subditi ferienda non sunt. Hinc est quod Hieronymus ait super Marcum de Pontifice, qui scidis vestimenta sua. Scisso vestis, scissionem significat sacerdoti, quod in proximo erat sciendum; & auferendum iudeis. Vel per David significatur, qui nequitiam suorum pralatorum videns, majora eorum peccata contemnit; minima vero & levia, & quasi extremam oram chlamydis præcedentes reprehendere & lacerare satagunt. Vel quia Saul solus divertit in speluncam, in qua David 2. solus latebat. Item super hoc potest intelligi, quod de b. Chamo dicitur, quod solus vidit pendenda patris, qua non cooperuit, sed videnda monstravit. Hæc itaque auctoritate non inhibetur subditi accusare pralatos, si accusabiles fuerint. Item probatur, quod subditi pralatos suos accusare non possunt, etiam si religiosi fuerint. Infames enim sunt eo ipso, quod suorum doctorum vitia reprehendere conantur. Infames etiam sunt (ut canonum tradit auctoritas) omnes, qui in Patres armantur; & qui doctorum suorum vitia reprehendunt, vel accusant. Nullus autem infamis dicitur in accusatione pralatorum esse audiendus, nisi forte fide exorbitaverit, ut supra dictum est. Cum ergo subditi eo ipso, quod in accusationem pralatorum proficiunt, infames efficiantur, infamibus autem copia accusandi denegatur, patet, quod subditi pralatos suos accusare non possunt. Hæc ita respondetur: non omnes pralati pro pralato habentur. Nomen enim non facit Episcopus, sed vita.

¶ Non significatur. In aliquot vetustis exemplaribus legitur, non significatur reprehensio peccati: in aliis vero non nullis, significatur reprehensio peccati.

¶ David solus. Primogenitorum, c. 24. legitur. Post David, & viti ejus in interiore parte speluncæ iestebant.

C. XXVIII. ¶ Quem etas, non tuta seniore facti, graviter est increpandus. Unde Gregorius e. lanario Episcopo scribit, lib. 7. in illis. 2. epist. 1.

Paulus f. dicit [Seniore ne increpaveris.] Sed hæc ejus regula in eo servanda est, cum culpa senioris exemplo suo non trahit ad interitum corda juniorum. Vbi autem senior juvenibus exemplum ad interitum præbet, ibi districta interpretatione ferendus est. Nam scriptum h. est [Laqueus juvenum omnes vos.] & rursus Propheta dicit [Maledictus i puer centum annorum.]

¶ Maledictus puer. In codicibus b. Gregorii partim ista fere modo legitur, partim vero, & peccator: centum annorum maledictus est, quem admodum & apud Joannem Diaconum, & in vulgata, nisi quod habet non est, sed, erit. Septuaginta autem, ut est apud b. Hieronymum, habuerunt; & qui moritur peccator centemarius, maledictus erit.

C. XXX. ¶ Dignitas non facit Episcopum, sed vita. Item Hieronymus ad Heliodorum, epist. 1. de laude vite solitaria.

Non omnes Episcopi sunt Episcopi. Attendis Petrum; sed & Iudam considera. Stephanum suspicis; sed & Nicolaum respice. ¶ Non facit ecclesiastica dignitas Christianum. Cornelius & centurio adhuc ethnicus dono Sancti Spiritus mundatur. Presbyteros Daniel i puer iudicat. ¶ Non est facile stare loco Pauli, tenere gradum Petri, jam cum Christo regnantium. ¶ Infatuatum m. sal ad nihilum prodest, nisi ut proiectur foras, & a portis conculcetur.

a. Encl. b. Numer. 11. c. 1. Reg. 24. d. 1. Regum 10. e. 2. Reg. 6. g. Item. h. 2. Corin. 11. i. 1. Cor. 11. k. 1. Cor. 11. l. 1. Cor. 11. m. 1. Cor. 11. n. Grego.

a. Nicolaeus in epist. 7. ad Michael. b. sup. ca. sen. c. sup. c. over. ad. c. 14. d. c. 13. sup. ca. e. Man. Dia. 13. n. 2. f. 2. Tim. 1. g. at. 1. Tim. h. 1. Tim. 4. i. 1. Tim. 4. k. 1. Tim. 4. l. Dan. 12. * sup. dist. 40. non est facile. m. Luc. 14.

C. XXX. ¶ Non Episcopi nomen sed vna reuerentia mouetur.

Item Augustinus tractatu 6. in c. i. Joanni. Non omnis qui dicit, pax vobiscum, quati columba est audiendus. & c. ¶ Corvi de morte pascentur. Hoc columba non habet: de frugibus terra vivit, innocens ejus victus est.

C. XXXI. ¶ Docti ab indolli, clerici a laicis quandoq; merito reprehenduntur.

Item Beda ad c. 2. epistole secunda Petri. Secuti sunt viam Balaam & Bofor, qui mercedem iniquitatis amavit: correptionem vero habuit luxuriantia. Subjugale mutum in hominis e voce loquens prohibuit Prophetam insipientiam. Et nunque haeretici tam multa dogmata, tam execranda profertur sacramenta, ut etiam hebetum sensus, & paganorum, & qui ratione divina agnitionis omnimodo carent, illorum contaria sententia infamiam, & illorum distorta, & Deo contraria itinera sanis sapendo redarguat. Et (quod pejus, quia frequentius est) nonnunquam multi catholicorum tantum mercedem amant iniquitatis, ut etiam docti ab indoctis, a laicis clerici merito redarguantur: qui iure comparantur Prophetis, qui verbis astra, contra naturam loquentis, corripitur, nec tamen a proposito pravitatis itinere retardatur. Quibus etiam aptissime nomen congruit civitatis, de qua Balaam venisse perhibetur. Bos enim alia major causa luxuriosis existit, verbum veritatis amore pecuniae, vel desiderio rerum temporalium adulterare, quam quod carnis se concupiscentia mancipaverunt. ¶ Sed & nomen ipsius Balaam, qui vanus populus, sive praecipitans eos interpretatur, talibus convenit. Qui enim agnitam veritatis viam sponte ipsi deserunt, quid nisi vanus sunt populus? Quid nisi in praecipitium suos mergunt auditores, quibus non salutaria, quae corrigant, sed quae illos delectant, erronea praedicant? de quibus bene subditur. [Hi sunt fontes sine aqua, & nebulae turbidibus exagitate, quibus caligo tenebrarum retentatur.]

¶ Tribulatione ¶ Sequatur, positus; quae dictio sublata est, quia neque apud Bedam, neq; apud B. Hieronymum in nominum hebraeorum interpretatione habetur.

Quia ergo non omnes Episcopi sunt Episcopi, Presbyteri a Daniele puero iudicantur, sed infatigatum a patre conculcatur, & qui dicit, Pax vobiscum, pernam, non columba, sed corvus reputatur, pater quid non semper pro officio, atque h. auctoritate persona ab accusatione est cessandus: nisi contra pravae est agendum, cum omnis persona criminaliter peccati alteretur, & (ut ita dicam) legis capite minor censetur. Qui enim facit peccatum, servus est peccati, tam in peccato, quam in culpa.

C. XXXII. ¶ Qui susceptum officium non administrat non est Episcopus, sed canis impudicus.

Unde Augustinus ait. Qui in nec regimini in se rationem habuit, nec sua delicta detestatur, nec filiorum crimen correxit, canis impudicus dicendus est magis, quam Episcopus.

¶ Caput hoc apud B. Augustinum, ex quo citatur, non est inventum. Burchardus & Ivo citant ex Gregorio, & eadem sermo verba ipse quoq; Gratianus sup. dist. 13. subnectit capiti, Nemo quippe, quod est Gregorii. Simile quiddam Burchardus l. r. c. 19. & Ivo p. c. 67. afferunt ex Origene.

Quibus ergo Hieronymus, Augustinus, Gregorius asserunt nomen columbae, Episcopi, senioris; nonne & privilegium est asserendum dignitati, ut possint a subditis reprehendi? Unde scriptura distimulans privilegium prae se ferens, ait [Matthaeus k] non senior, sed [Puer centum annorum]. Appare ergo, quod hi ex ac-

a Et ibi gloss. ordm. b 2. Pet. 2. Num. 22. c al. mutum homini. d al. lacertus. e al. magis. f ibid. g sup. c. non omnes. h al. vel. i Iacob. k Burch. l. c. 19. Ivo p. c. 67. l sup. ead. Paulus.

cusatione praelatorum infames sunt, qui eorum vitia reprehendunt & lacere conantur, qui locum sui regimini non nominant, sed vita & moribus tenent. Alii autem potius laudabilem esse accusationem praelatorum sionam quam infames. Item, quod dicitur [Iste junior a quibusdam minorum accusationibus non impeditur] non res intelligenda sunt, non dignitate, sed vita.

C. XXXIII. ¶ Majores & minores non dignitate, sed virtute intellegi oportet.

Unde Hieronymus ait de Paulo super epistolam ad Galatas. Paulus & Petrus reprehendit: quod non audent nisi se non imparem sentiret. ¶ Caput hoc, quod citatur in plerisque exemplaribus a Hieronymo, & in aliquot ex B. Augustino, in neutro libro invenitur: sed in glossa ordinaria ad ea verba ipsius epistole ad Galatas in faciem ejus redit; additur hoc interlineari ex planctu ipsi non auderet, nisi se non imparem sentiret. Et in commentariis B. Ambrosii in illum eundem locum haec leguntur. Non quod verum auderet Petro primo Apostolo, cui claves regni dedit, sed quia electiois suae sciens se non imparem, constantem probaret, quod ille sine consilio fecerat.

¶ Hoc non de officio ecclesiasticae dignitatis, sed de personae sanctitate conversationis intelligitur: sicut enim Petrus ante alios primatus gerebat.

C. XXXIV. ¶ Non Episcopi nomen, sed vna majorum facit.

Hinc Augustinus ait ad Hieronymum, epist. 10. prope finem.

Quamquam secundum honorem vocabula, quae ecclesiae usus obtinuit, Episcopatus majoris tertio sit, tamen Augustinus in multis rebus Hieronymo minor est.

C. XXXV. ¶ Episcopi licet parvi sint, meriti tamen differunt dignitate.

Idem lib. 2. de baptismo contra Donatistas, c. 17. ¶ Vto, e quod sine ulla sui contumelia Cyprianus Episcopus Petro Apostolo comparatur, quia merito ad martyrii coronam. Ceterum magis venerandum in Petrum contumeliosum existam. Quis enim illum Apostolatus principatum cuiuslibet Episcopi praefereendum? Sed etiam dicitur cathedram gratiae tamen est martyrum gloria. Item 7. ¶ Cum vero Paulo posteriore corrigitur, & pacis arque unitatis cultu custodito ad martyrium promovetur, non facilius & fortius, quod per universae ecclesiae dignitatem est, vel unius Episcopi auctoritatis, vel unius provinciae concilio praefereendum est?

C. XXXVI. ¶ Non in honore, sed in veritate servari equatur, vel praepositur parvi.

Idem tractatu 30. in locum in fine. ¶ Veritur pater de malo filio, aut queritur filio a duro patre. Servamus honorificentiam, quae tur Patri a filio, quae deficit a filio. Non equatur patri in honore, sed praepositus, si bonam causam habet: filium aequamus patri in veritate: & si in honorem debetur, ut non perdat aequalitatis f. merito.

C. XXXVII. ¶ Aequales servare meriti est gradus differentes Petrus & Paulus.

Item Augustinus sermone 66. de natali Petri & Pauli.

¶ Esti Petrus & Paulus eminent inter apostolos, & peculiari quadam praerogativa praeponuntur: verum inter ipsos, quis cui praepositus, quis est. Puto enim illos aequales esse meritis, quos sunt passione, & simili eos fidei devotione.

C. XXXVIII. ¶ Aequales servare meriti est gradus differentes Petrus & Paulus.

Item Augustinus sermone 66. de natali Petri & Pauli.

¶ Esti Petrus & Paulus eminent inter apostolos, & peculiari quadam praerogativa praeponuntur: verum inter ipsos, quis cui praepositus, quis est. Puto enim illos aequales esse meritis, quos sunt passione, & simili eos fidei devotione.

a Supra ead. c. majorum. b Gal. 2. c Ivo p. c. 67. d al. custoditur. e al. praepositur. f al. equatur.

simul videmus ad martyrii gloriam pervenisse. ¶ Non enim sine causa factum putemus, quod una die, uno in loco, unius tyranni toleraverit sententiam. Una die passus, ut ad Christum pariter venierent: uno in loco ne alteri Roma deesset, sub uno persecutore, ut aequalis crudelitas utrumque confingeret. Dies ergo pro merito, locus pro gloria, persecutor decretus est pro virtute. Et in quo tandem loco idem martyrium pertulerunt? in Vibe Roma, qua principatum, & caput obtinet nationum: scilicet ubi caput superstitionis erat, illic caput quiesceret sanctitatis, & ubi gentium principes habitabant, illic ecclesiarum principes morarentur.

¶ Sermo unde hoc caput sumptum est, inter sermone B. Augustini est 66, inter sermone B. Augustini de sanctis, vigesimus sermo, & quod Maximianus Taurinensis, quintus in festo eodem, quo natus est.

¶ 5 pars. Item patientes, legimus, sacerdotes accusare non possunt. Unde generaliter colligitur, quod quatuor, sacerdotes non sunt, vel esse sacerdotes non possunt, in sacerdotibus accusacionem, vel testificacionem proficere non possunt.

C. XXXVII. ¶ Quis sacerdos esse non possunt, sacerdotes accusare non valent.

¶ Unde Fabianus ad epistolam ad Episcopos Orientales. ¶ Ipsi apostoli, & eorum successores omni statuerunt, ut sacerdotes Domini non accusent, nec in eos testificentur, qui sui ordinis non sunt, nec esse possunt.

C. XXXIX. ¶ Sacerdotes accusare, vel in eorum testimonium non valent, qui ad sacerdotium prohibentur eligi.

¶ Item Damasus Papa ad Stephanum Archiepiscopum epistolam, c. 3.

¶ Testes & absque ulla infamia, aut suspicione, vel manifesta macula, & veræ fidei plenitudine & instructi esse debent, & tales, quales ad sacerdotium eligere jubet divina auctoritas. ¶ Quoniam & sacerdotes (ut antiqua tradit auctoritas) criminari non possunt, nec in eos testificari, quia eundem non debent, nec possunt proveri honorem.

¶ 1 Testes ¶ Damasus verbis hæc sunt: Accusatores enim Episcoporum, & testes, super quibus rogata sit, ab ipsis ulla infamia, aut suspicione, & c. fidei referuntur à Burchardo & Fone: Panormia autem habet ut Gratianus.

¶ 2 Plenitudine ¶ In epistola ipsa legitur, pleniter, Burchardus vero & hoc habent, vera fide pleniter.

¶ Si & illud dicitur in epistola: [Laudes & non accusari clericum, & c.] id est, quo inferiori gradu constituti ad superiorem ascendere non possunt, in superioribus agentis accusare non debent.

¶ Et ceterum est, quod respondetur auctoritatibus, & argumentis, quibus subditi ab accusacione prelatorum videlicet repelluntur. ¶ Non demonstrandum est, quibus rationibus prohibetur recipiendus, & quod contra respondetur à prelatu. ¶ Christianus, qui erat pater passorum, quibus suis, de quibus ait c. [Non suum missum, videri, que ad eis participavit, ait f. [Si male locutus fuerit, responsum perhibe de malo, & c.] Item ¶ [Quis ex vobis arguet me de peccatis?]. At quæcumque ad testificandum in aliquem, vel ad arguendum admittuntur, ad testificandum admitti non possunt. ¶ Cum ergo veritas, ut ad testes passorum suorum testimonium ferant, & ut ipsi non accusent, & ceterum, admittuntur, patet, quod subditi quatuor esse passorum suorum, qui veritas & exemplum patris sui, tamen quatuor ad officium de promotionem, (ex quo hodie in ecclesia alii passum alio, unde quidam prelati, quidam subditi vocantur) in passum suum h. passum officium non gerant. ¶ Mystica

¶ Anselm. lib. 3. c. 47. Polye. l. 1. c. 1. b. Mutata est verborum series. Polye. lib. Burch. l. 1. c. 172. l. 1. c. 170. Petri. l. 4. c. 186. c. Anselm. l. 3. c. 47. Supra ea, sacerdotes, d. Sup. ead. missus laicus. c. Adm. l. 1. f. l. 1. g. l. 1. h. l. 1.

¶ enim & visibili unione nec in regem, nec in sacerdotem unctus erat, que sola deus persona in populo illo prelatore non sibi vindicabant. ¶ Non ergo ex hac auctoritate subditi probantur admittendi in accusacione prelatorum, sed tantum ostenditur, quod auctoritas eos reprehendere possunt, & in eos testificari, qui cum officio ecclesiastico non habent, & veritas non tenent, & ex merito quosvisque valent, lucrare Deo fatigant. ¶ Respondetur & aliter. ¶ Aliud est, quod de rigore cogitur servare disciplina, aliud quod admittitur ex perfectionis consideratione. ¶ Christianus ad se arguendum Iudæi admitti perfectionis humilitatem, non se veritate iura. ¶ Si enim in accusacione religiosorum essent recipiendi, cum essent seclerati summi, qui de Christi necessitate, imbecitem condemnare volebant. Hæc ergo exemplo prelati non coguntur recipere subditos in accusacione sui, sed permittuntur. ¶ Item Paulus à Petronio reprehendit, qui Princeps Apostolorum erat. Unde datur intelligi, quod subditi possunt reprehendere prelatos suos, si reprehensibiles fuerint. Sed hoc facile refellitur, si unde sit reprehensus, ad veritatem. ¶ Petrus cogebat gentes iudicare, & à veritate Evangelii recedere, cum Iudæi gregem sciens, & à cibo gentium latentes se subtrahenti. ¶ Par autem in se est, à fide exorbitare, & alio exemplo vel verbo à fide deicere. Ergo hoc exemplo non probatur prelati accusandi à subditis, nisi forte à fide exorbitaverint, vel alio exorbitare cogentur. ¶ Item cum B. Petrus intrasset ad Cornelianum, conquisiti fratres sui qui erant in Iudæa, & reprehendebant eum, quod ad gentium dirigeret. Ecce, quod prelati iure possunt reprehendere à subditis.

C. XL. ¶ Petrus à fidelibus interrogatus cur ad gentes intrasset, non ex potestate respondit, sed honeste rationem reddidit.

¶ Sed hinc oppositio B. Gregorius respondit dicens: Theofila patrius lib. 9. epist. 39.

¶ Petrus potestatem regni accepit, & tamen idem à Apostolorum primus querimonie contra eum à fidelibus facta, cur ad gentes intrasset, non ex potestate officii, (qua possit dicere, oves pascere non sum non acculent, nec reprehendant;) sed ex ratione divine virtutis, qua gentes acceperant Spiritum Sanctum, respondit.

¶ Opera pretium fuerit ad ipsum B. Gregorium addere: copiosè enim exponit, que hic à Gratiano concise referuntur.

¶ 2 pars. ¶ Cum ergo Petrus periret ex officio repellere querelas, sed noluit, non hoc exemplo prelati cogitur suscipere reprehensionem subditorum. Ex hac etiam humilitatis dispensatione intelligitur illud Leonis quarti, Ludovico Augusto dictum.

¶ Apud Iovennem huius capiti hæc est inscriptio. Quod in presentia legatoium Imperatoris Leo Papa causam suam examinari voluerit, idem Nicolaus Imperatori.

C. XLI. ¶ Imperiali iudicio Apostolicus se emendare promittit, si quid erga subditos iniuste commiserit.

¶ Nos si, si incompetentem aliquid egimus, & subditis iuste legis tramitem non conservavimus, vestro ac missorum vestrorum cuncta volumus emendare iudicio: quoniam si nos, qui aliena debemus corrigere, peccata peiora committimus, certe non veritatis disciplina, sed (quod dolentes dicimus) erimus præ ceteris erroris magnitudinis inde magnitudinis vestra magnopere clementiam imploramus, ut tales ad hæc que diximus, per omnia timeamus, & cuncta (quemadmodum si vestra preces fuisset Imperialis gloria) diligenter exquirant, & non tantum hæc sola, que superius diximus, quæritimus, per examinis exagitem, sed sive minora, sive etiam majora illis sint de nobis indicata negotia, ita eorum cuncta legitimum terminentur examine, quatenus in posterum nihil sit, quod ab eis indicatum, vel diffinitum remaneat.

¶ a Galat. b Adm. c Adm. d l. 1. p. 622.

hic dicitur a non in accusatore, vel deprehensore ulciscitur, sed in deprehensore utriusque persequitur, ut si ultra ad Episcopatum a aspiraverit, modo omnibus repellatur, & ad agendum promotionem preuenire in monasterium detradatur. Quæm ego Gregorius ad Episcopatum aspirantem omnibus modis repellit, quem gravi penitentia subiecit, pater non sua dispensatione, sed canonum censura a subditis esse accusatum & convulsum. Et ut iam non exemplis, sed legibus ageretur, videndum est, quid Gregorius scribit Innocentio 1. & reliquis Episcopis Sardinie, lib. 7. ind. 2. epist. 7. ita dicit.

C. XLV. *¶* In originali impresso est, Vincentio, atque plurimis Episcopis. In versuto autem exemplari Vaticanæ exprimitur nomina Episcoporum, ad quos hæc epistola scribitur hoc ordine: Vincentio, Innocentio, Mariniano, Libertino, Agathon, & Victorio Episcopis Sardinie.

C. XLVI. *¶* Quod subdit prælati suos accusare possunt. Enopolitanum vestrum in aliquo postponere non contra eundem habere vos aliquam causam contingat, ut ob hoc sedis Apostolicæ iudicium petere & debeat.

C. XLVII. *¶* Vitæ prælatum subditis nulla diffimulatione nequeant. Item universi Episcopi concilii Bizacii, lib. 10. epist. 37.

Sententia iniqui laudabilem dicitur esse, reverentiam & honorem debent exhibere prioribus, ita relictudinis, & Deum timor est, si qua inter eos correctione indiget, nulla diffimulatione postponere, ne totum (quod abicit) corpus incipiat morbus invadere, si languor non fuerit curatus in capite. Quædam enim ad nos de Clementino Primatæ vestro perlata sunt, quæ quoniam ita gravia sunt, ut transire indiffusa ullo modo non debeant, fraternitatem vestram hortamur, ut cum omni sollicitudine, ac vivacitate mentis indagare, multis modis debeatis illata, & si sunt, ut audita sunt, ultione canonica refecerit. ¶ Admonemus autem, ut non cuiquam personæ gratia, non favor, non quolibet blandimentum quæquam vestrum, vel ad discutendum, quæ nobiscum iactata sunt molliat, vel ad veritate excutiat: sed sacerdotaliter ad investigandam vos propter Deum veritatem accingite. Nam si quis in hoc apud Deum se noverit esse participem, cuius zelo ad persequendas subtiliter a nefandis causis facinoris non movetur.

C. XLVIII. *¶* Quædam *¶* Et hæc summam referunt verba B. Gregorii. Quæ pauca tantum quædam sunt addita, quæ necessaria videbantur. Hæc si quis specialia, & ex his generalium regulam colligi non oportere contendit, audiat quid Gelasius, Cxxviii. 1. dicit omnibus clericis d. causatque ordinis, ita scribit.

C. XLVII. *¶* Clerici excessus sui Episcopi auribus destrant Romani Pontifici.

Quapropter nec clericorum quisquam se Apostolice auctoritatis futurum confidat immunem, si in his, quæ subiacent sequenda Apostolica deprompsit, auctoritas, sive Episcopum, sive Presbyterum, sive Diaconum viderit excedentem, non protinus ad aures g. Romani Pontificis deferre curaverit, probationibus duntaxat competentibus exhibitis, ut transgressionis ultio

a al. dicit. b al. iudicium requiritur. c al. in eis. d Gelasius Episcopus per Lucaniam, & Brutium, & Siciliam constitutus, epist. 1. c. 30. e al. huius. f al. promissimus. g al. nostris.

fiat, & cæteris interdictione delinquendi. Sin a vero, modis omnibus erit unusquisque Pontificum ordinis, & honoris sui elisor, si cuiquam clericorum, vel ecclesiæ totius auditur hæc putaverit supplicanda.

C. XLVIII. *¶* De eodem. Idem. Si a quid in ecclesia damni, aut in his, quæ sunt præceptionis nostre auctoritate i prohibita, Pontificem vestrum videritis admittente, mox nostris auribus relatione signate, ut quid fieri debeat, censuram.

C. XLIX. *¶* Clerici aut laici sine examinatione ad Episcoporum accusationem non admittantur. Item ex concilio Chalcedonensi, c. 21.

Clericos & aut laicos accusantes Episcopos aut clericos, passim 1, & sine probatione ad accusationem non recipiendos decernimus, nisi prius eorum discutatur existimationis 2 opimo.

C. L. *¶* Qualiter persona Episcopos aut alios accusati, monstranda documentis inferat. Item ex synodo Romana.

Si a quis Episcopus, Presbyter, aut Diaconus, vel quilibet clericus apud Episcopos (quia alibi non oportet) a quolibet persona fuerint accusati, quicumque fuerit ille, sive sublimis vir honoris, sive ullius alterius dignitatis, qui hoc genus illaudabilis intentionis arripuerit, non nisi se docenda 1 probationibus, monstranda documentis se debere inferre.

C. LI. *¶* Sacerdotes non accusent, qui ad eundem ordinem perenni non possunt. Item Damascus Papa, Stephano Archiepiscopo, epist. 3. cap. 3.

Sacerdotes e (ut antiqua tradit auctoritas) criminari non possunt, nec in eos testificari, qui ad eundem non debent, nec possunt provehi honorem.

C. LII. *¶* Nisi irreprehensibiles in majorum accusationem non recipiantur. Item Iginus Papa, epist. 1.

Criminationes f majorum natu per alios non fiunt, nisi per ipsos, qui crimina intendunt, si tamen ipsi digni & irreprehensibiles apparuerint, & actis publicis docuerint, omni se suspicione carere, & inimicitia, atque irreprehensibilem fidem habere, ac conversationem ducere.

Colligitur itaque ex his omnibus, quod subditi in accusatione Episcoporum sunt admittendi. Nunc videndum est, an monachi in accusatione Episcoporum sint audiendi. Hadrianus Papa g in capitulis, c. 31. videtur eos ab accusatione removere, dicens.

a al. Sui vero modis omnibus erit unusquisque, Pontificum ordinis & honoris elisor. b Ivop. c. 111. Anst. 7. c. 16. Polyc. lib. 3. tit. 12. & l. 4. tit. 18. c Anst. 3. c. 11. d In c. Hadrianus, c. 2. 4. Gelasius in epist. ad Felicem, c. 2. Sixtus III. Episcopus orientalis, ca. 2. Lib. 7. capitul. c. 431. e Supr. ead. c. 19. ver. sacerdotes. Polyc. l. 3. tit. 1. Burd. l. 1. c. 172. Ivop. p. 5. c. 320. f Item Lucius Papa epist. tunc Ivop. p. 6. c. 206. g Item Stephanus epist. 2. & Melchisedes epist. tunc, Cap. 1. 7. c. 37.

C. LIII. q. Monachi sacerdotes accusare, vel in eos testificari non possunt.

Placuit a. eorum accusandi sacerdotes, & testificandi in eos vocem obstruere, quos non humanis, sed divinis vocibus esse scimus: quia vocem h. funestam interdicti e potius quam audiri oportet.

¶ Non humanis] in epistola Stephani est, quos humanis & divinis vocibus damnatos vel mortuos esse cognoscimus. In epistola autem Melchisedi est, quemadmodum hic restitutus est, versus exemplaribus Gratiani, & capitulo Hadriani: sed submovetur. Quoniam infidelis homo mortuus est in corpore vivente. & fortasse significatur locus Matth. 8. Dimitte mortuos sepelire mortuos suos: aut locus Pauli, 2. Tim. 3. vivens mortua est. Quomobrem quod proprie pertinet ad homines infames, maxime, flagitium obnoxio (ut est infra, 3. q. 5. canonica.) non bene videtur hic referri ad monachos: sed minime id malitiose factum est, cum Gratianus monachus esset.

Item in concilio Chalcedonensi, cap. 4. precipitur, ut ecclesiasticas actiones monachi ad streclarenam præsument.

C. LIV. q. Monachi in accusatione non sunt audiendi.

Item Velagus II. Episcopi Italia.

Nillus d monachus talia unquam arripiat, nec secularia, aut ecclesiastica negotia perturbare præsument: ut quia mortua in talibus vox est eorum.

Sed aliud est, quod ex præsumptione assumunt temeritatis, aliud, quod ex necessitate geritur charitatis. Monachi enim ex præsumptione Episcopi accusare non possunt, ex charitate possunt. Unde & in canonicis precipitur, ut secularia. e. Episcopi sine vel relictis clericis, vel electis monachi, ut de eque vita testimonium dicere possint.

7 pars. q. Item illud Eleutherii Papae in epist. ad Gallias provincias, omnibus generaliter dicitur.

C. LV. q. Consentire convinctur, qui cum postea, perversa negligit obviare.

Negligere f. cum postea debarbare perversos, nihil aliud est, quam fovere. Nec caret scrupulo societatis occulte, qui manifeste facinori desinit obviare.

C. LVI. q. Quoniam ex vite merito qui ecclesiasticam edificat, tantum nocet, si destruentibus non resistit.

Item Hieronymus q. vsm de se, quam de alio monachis, in primo prologo Bibliae, i. scribit, dicens.

Sancta quippe iusticia solum sibi prodest: & quantum a dicitur ex vite merito ecclesiam Christi, tantum nocet, si destruentibus non resistit.

¶ Biblia] In perisq. vetustis. Gratiani codicibus legitur, bibliotheca.

C. LVII. q. Subditi vitia pralatorum reprehendere student.

Item Gregorius h.

Admonendi sunt subditi, ne plus quam expedit, sine subiecti: ne cum student plus quam necesse est, hominibus subditi, compellantur vita eorum venerari.

¶ Collecta est hac sententia ex verbis B. Gregorii tertia parte pastoralis, admonitione decima octava, ubi de clero & innotuit loquitur.

C. LVIII. q. Clerici, sive electi monachi sine circulari Episcopi.

Item Generali synodo præsident dicit, c. 2.

Cum i pastoris vita esse discipulis semper debeat in exemplo, plerumque clericis, qualis in secreto sit vita

a Anst. 3. c. 29. lvo p. 16. c. 232. Pann. l. 5. c. 47. b Cod. l. pen. qui accusari possunt. c al. interdicti. d 16. qu. 1. qui vere. Anst. 3. c. 63. Polyc. l. 2. tit. 34. e 7. ead. c. cum pastor. f supr. distin. 23. c. error. & distin. 16. cap. facientis. g Ad Paulinum. h l. 4. reg. 1. c. post lib. 12. i Anst. 6. cap. 139. Polyc. lib. 4. tit. 5.

sui Pontificis, nescium, quam, ut dictum est, fecerit pueri sciunt. De qua te praesenti decreto confitio, ut quidam ex clericis, vel etiam ex monachis electi ministerio cubiculi a pontificali obsequantur, ut is, qui in loco regimini est, tales b habeat testes, qui vitam eorum in secreta conversatione videant, qui ex visione scilicet exemplum profectus sumant.

C. LIX. q. Praves in sua societate Episcopi habere non debent.

Item Virgilius Episcopo Anselmensi, lib. 9. epist. 29.

Pervenit ad nos fratrem & Coepiscopum nostrum Serenum Massiliensem praves homines omnino in societate sua recipere, ita denique, ut Presbyterum quendam, qui post lapsum in suis adhuc dicitur iniquitatibus volutari, familiarem habeat. Quod a vobis subdite requirendum est: & si ita confiteris, cura vobis sit non hoc sic vice corrigere, ut & qui talem recipit, non familiaritate fovere, sed dicat potius ultione compunctus, & qui receptus est, idem dicat eum lachrymis peccata diluere, non iniquitatem immunditatis maculare.

C. LX. q. Vini bonitatem semper Episcopi scire habent.

Item Paschalis Papa.

Episcopi lectioni & orationi vacent; & semper secum Presbyteros, & Diaconos, aut alios boni indolis clericos habeant, ut secundum Apostolum q. & fructuorum Patrum infinita possint inreprehensibiles inveniri.

Item Ioannes Baptista d. cum dicitur crementibus invidiosus & Pharisaeis, sacerdotes & levitas Iudaeorum ad se venientes a sepa increpatione redarguit. q. Item ex canonico desuntur [Illi sacerdotes accusare possunt, qui ad eandem gradum confidere valent.] Cum ergo monachi ad sacerdotium gradum indubitate pertingere valeant, patet, quod & ipsi sine alicuius accusare possunt.

QVAESTIO VIII.

D. E. accusatione vero, qualiter fieri valeat, in canonicis aperte decernitur.

C. I. q. Accusatio semper sua in scriptis.

Aut enim Calixtus Papa e ad Episcopo Galliae epistola secunda.

Accusatorum f. personae nunquam recipiantur in scripto: nec absente eo, quem acculare volunt, quibuslibet accusare permittatur.

¶ In epistola Calixti, item, apud Burchardum, & Innocentium habetur: Rimanda sunt enucleatum personae accusatorum, quae sine scripto difficile, per scriptum autem nunquam recipiantur: quia per scriptum nullus accusare, vel accusari potest, sed propria voce, & praesente eo, quem accusare voluerit, cuiusque & accusatio creditur. Quorum verborum haec pars referunt infra, 3. q. 1. cap. ult. i. quod sumptum est ex hoc eadem epistola sua.

C. II. q. De decem.

Cod. lib. 4. tit. de probationibus, l. fin.

Sicut le cuncti accusatores eam se rem detestare debent in publicam notionem, quae munita sit idoneis testibus, vel instructa apertissimis documentis, vel iudicis ad probationem indubitatis, & luce clarioribus expediat.

a Cap. 14. supra eadem. b habeat tales, qui vitam i. p. fig. c 1. Tim. 3. d Luc. 3. supra ead. ca. sacerdotum. e 2. Stephanus, epist. 2. 11. f 29. q. 1. c. al. quosdam accusare creditur. cap. 171. lvo par. 3. cap. 29. g al. quosdam accusare creditur. h Cod. de accusationibus. lib. 9. tit. 2. ludo Cod. Theodosij. lib. 9. tit. 1. cap. 16.

